

‘WIJ ZIJN ALS SCHOLEN FLEXIBEL. NU DE REGELS NOG’

# GEZAKT VOOR TAAALTOETS MBO. WAT NU?

Welke vraag zou jij willen stellen aan een onderwijscollega? In deze aflevering van de doorgeefrubriek stelt Eveline Kunst, interim hoofd van de ISK-afdeling van het Rotterdams Vakcollege de Hef, haar vraag aan Rian van Gestel, onderwijsleider anderstaligen bij Albeda College: ‘Het is soms lastig om ISK-leerlingen geplaatst te krijgen op het mbo. Hoe zorgen we dat alle 16-plussers daar op het juiste niveau terecht komen?’



Eveline Kunst

TEKST MARIJKE NIJBOER FOTO'S JAN VAN DER MEIJDE

Jongeren van tenminste zestien jaar zonder diploma kunnen naar niveau 1 op het mbo. Maar soms is die stap te groot. Dat geldt zeker voor sommige leerlingen van de internationale schakelklas (ISK). Eveline Kunst schat dat het bij haar om zo'n 15% gaat. In sommige gevallen zijn de 16-plussers ‘te groot’ voor het vo, zeker wanneer ze met twaalfjarigen in de klas zitten. Mede daarom is het mbo voor hen een beter alternatief.

Bij het Albeda College maken ze een taaltoets. ‘De jongeren moeten al een zeker niveau hebben, anders kunnen ze na afloop van het jaar niet naar niveau 2’, zegt Rian van Gestel. Veel jongeren hebben moeite met die toets. Dat kan een kwestie van intelligentie zijn, maar ook van taal of van andere problemen. Soms zijn leerlingen niet in staat om te leren, zegt Eveline. Dat kan door de pubertijd komen, maar ook door hun voorgeschiedenis of thuissituatie. Deze leerlingen komen uit allerlei landen en hebben soms traumatiserende dingen meegemaakt.

## TOCH EEN KANS

Albeda geeft deze leerlingen ook als ze zakken voor de taaltoets vaak toch een kans. Maar vervolgens gaat het niet altijd goed. Rian: ‘Ik ben er momenteel een paar aan het schorsen. Ze blowen, ook hier op het plein. En we hebben een paar vechtpartijtjes gehad in de klas. Ze moeten leren dat dat echt niet kan.’

**‘Sommige leerlingen vereisen veel maatwerk, maar onze bekostiging houdt daar geen rekening mee’**

Vaak vallen deze leerlingen uit. Via het Jongerenloket komen ze dan later terug. 'We geven ze graag een tweede kans, maar die moeten ze wel verdienen', zegt Rian. 'Wij vragen dan: wat is er veranderd, zodat het jou nu wel gaat lukken?' Blijkt de leerling inmiddels beter gemotiveerd, of zijn de problemen die speelden opgelost, dan mag hij opnieuw proberen om niveau 1 te halen. Helaas zijn de regels minder soepel. Mbo-scholen krijgen maar één jaar financiering voor niveau 1. Blijft een leerling een jaar langer, dan krijgt de school voor dat tweede jaar maar 50% van de kosten vergoed. 'Wij passen zelf de rest bij, omdat we vinden dat we een maatschappelijke opdracht hebben', zegt Rian.

### STARRE REGELS

Ook de ISK loopt op tegen starre regels. 'Wij hebben leerlingen die veel maatwerk vereisen, maar onze bekostiging houdt daar geen rekening mee,' vertelt Eveline. Een ander voorbeeld: leerlingen met de Nederlandse nationaliteit, zoals Antilliaanse leerlingen of anderstaligen met één Nederlandse ouder, kunnen eigenlijk niet naar de ISK. Maar ze spreken soms slecht of geen Nederlands en hebben wel degelijk NT2-onderwijs nodig. De Hef laat hen daarom toe tot de ISK. Niet meer leerplichtige jongeren uit deze groep komen uiteindelijk vaak als 'zelfmelders' bij het mbo binnen. Rian: 'Soms zonder woonadres, zorgverzekering en studiefinanciering. Onze schoolmaatschappelijk werkers hebben er de handen vol aan om hen ook daarmee te helpen.'

Gelukkig hebben Rian en Eveline in elk geval de doorstroming van ISK naar Albeda kunnen verbeteren. Voor sommige leerlingen is niet meteen een oplossing voorhanden. In zo'n geval gaan zij om de tafel om toch een uitweg te zoeken. Eveline: 'Daarbij kijk ik of ze het startniveau hebben voor niveau 1.' Rian: 'En ik probeer bij leerlingen die niet slagen voor onze taaltoets, duidelijk te krijgen of ze onze lessen kunnen volgen. Want zij moeten aan dezelfde uitstroomseisen voldoen als andere leerlingen op het Startcollege.'

### NIEUWE KLAS

Hun overleg heeft ertoe geleid dat op 1 februari 2017 bij Albeda een niveau 1-klas is gestart voor 18-plussers die de taaltoets niet hebben gehaald. Zij mogen anderhalf jaar doen over niveau 1. Ze krijgen een programma met negen uur Nederlands en daarnaast rekenen, burgerschap, coaching en loopbaanuren. 'We gaan ook met ze koken, budgetteren en werken aan hun zelfredzaamheid', zegt Rian.

Een goede overdracht vanuit de toeleverende scholen zou Albeda enorm helpen. Rian: 'Wij krijgen lang niet alle problemen door. Het kost ons kostbare tijd om te ontdekken dat iemand problemen heeft met het reguleren van z'n agressie, of uit een moeilijke thuissituatie komt. Ik pleit voor meer onderlinge openheid, zodat wij meteen op de juiste ondersteuningsbehoefte kunnen inzetten.'



Rian van Gestel

***'We geven leerlingen graag een tweede kans. Maar die moeten ze wel verdienen'***

***De brandende vraag***  
***Nieuwkomers van achttien en ouder komen vaak via het Jongerenloket naar mbo niveau 1. Doordat ze geen studie-financiering, ov-kaart en zorg-verzekering hebben, vallen ze uit. Hoe regelen we dat beter?***